

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Pasztorálteológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Mesteri
1.6 Szak / Képesítés	Pasztorális teológia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Az imaórák liturgiája						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Kiss Endre						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Kiss Endre						
2.4 Tanulmányi év	2022-2023	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	kollokvium	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező - speciális

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	48	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					21
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					21
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					5
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					69
3.8 A félév össz-óraszama					125
3.9 Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none">nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none">Az Imaórák Liturgiájának alapvető ismerete

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none">Tábla, vetítő
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none">Tábla, vetítő; kápolna; könyvtár

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismerik az Imaórák Liturgiájának történetét, hagyományát és teológiáját. - Az általános rendelkezések tanulmányozása által megismerik a szent zsoltosma jelentőségét az Egyház életében. - A Szent Zsolozsma végzésének szabályait sajátíthatják el. - A pasztorációban közelebb vihetik e liturgikus imádságot a hívek szívéhez.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - A pap imaéletének egyik jelentős részét teszi ki a szent zsoltosma. A papságra készülőknek törekedniük kell, hogy az imaórák liturgiája gazdagítsa és segítse személyes imaéletüket. Felismerjék, hogy a zsoltosma az állandó ima része, a szüntelen belső ima külső megnyilvánulása.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> - Az Imaórák Liturgiájának ismerete
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> - A kurzus sajátos célkitűzése, hogy a hallgató megismerje az Imaórák liturgiájának gazdagságát, amely segítheti őt személyes imaéletének kialakításában. Továbbá felismerje, hogy a zsoltosma végzése segíthet a belső ima kialakításában. - Egy másik célja e kurzusnak, hogy a lelkipásztorokodásban gyümölcsözően felhasználja az itt szerzett ismereteket, ötleteket.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. A zsoltosma nevei. Az Imaórák liturgiájának felépítése. Az egyes imaórák. Az egyes imaórák elemei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
2. Szentírási alapok. Ószövetség, Újszövetség.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
3. A zsoltosmázás kialakulásának története. Első írásos említések, források.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
4. A zsoltosmázás kétféle hagyománya: a plébániai (katedrális) zsoltosmázás; a szerzetesi zsoltosma.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
5. A nyugati latin Egyház zsoltosmázásának alakulása. A zsoltosma közösségi és egyéni végzése.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	

6. Példák az egyes imaórák struktúrájára: katedrális zsolozsmázás a IV század végén; egy IV századi leírás a jeruzsálemi zsolozsmázásról; Római és bencés zsolozsma az V-VI században.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
7. Zsolozsma régen és ma		
8. A II. Vatikáni Zsinat utáni reform. A reform szempontjai. Alapvető változások.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
9. A Laudis Canticum és az Általános rendelkezések ismertetése (teológia és lelkiség)	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
10. Az imaórák, imaidők lelkisége.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
11. Az imaórák egyes elemei: Kezdő fohászok, Zsoltárok, Zsoltár antifónák.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
12. Az imaórák egyes elemei: Kantikumok; a három evangéliumi kanticum; himnuszok.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
13. Az imaórák egyes elemei: Olvasmányok, fohászok, szent csend.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
14. A zsolozsmáskönyv ismertetése	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	

Könyvészet

- BEAUCHAMP, Paul, *A zsoltárok világa*, Pannonhalma 2013.
- BUGNINI, Annibale, *La riforma liturgica (1948-1975)*, [B.E.L. Subsidia 30], C.L.V – Edizioni Liturgiche, Roma 1997, 483-564.
- DOBSZAY László, *Az esztergomi rítus*, Új Ember, Budapest 2003, 141-209.
- FEHÉRVÁRY Jákó, *Hogy szívünk megegyezzék szavunkkal*, Pannonhalma 2020.
- GRÜN, Anselm OSB, *A zsolozsma és a belső imádság*, Pannonhalma, 1994.
- P. Dr. NASZÁLYI Emil O.Cist, *Isten kezében. Gondolatok a vasárnapi vesperásról*, Budapest 1997.
- *Liturgia delle Ore. Documenti ufficiali e Studi*, [Quaderni di Rivista Liturgica n. 14], Torino-Leumann, 1972.
- LEIKAM, Ruben M.-TAFT, Robert F., *Liturgia delle Ore in Scientia Liturgica. Manuale di Liturgia V.*, ed. Anscar J. CHUPUNGO, OSB, Piemme 1998, 29-165.
- *Énekes Zsolozsma az Esztergomi Breviárium alapján. I. Nappali Zsoltároskönyv (Diurnale)*, Keresztény Értelmiségiek Szövetsége Szent Ágoston Liturgikus Megújulási Mozgalom kiadványa, Budapest 1993.
- KNAUZ Nándor, *A magyar egyház régi mise- és zsolozsmakönyvei*, Esztergom 1870.
- KUNZLER, Michael, *Az egyház liturgiája*, Szeged 2005.
- RUIZ, Federico, *Le vie dello spirito. Sintesi di teologia spirituale*, Edizioni Dehoniane Bologna, 2004².
- BRADSHAW, Paul F., *Alle origini del culto cristiano. Fonti e metodi per lo studio della liturgia dei primi secoli*, [MSIL 46], Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2007.
- DUMEA, Claudiu, *La izvoarele liturgiei creștine. Introducere în liturgia iudaică*, Editura Presa Bună, Iași 2000.
- TAFT, Robert F., *Oltre l'oriente e l'occidente. Per una tradizione liturgica viva*, Lipa, Roma 1999.
- RAFFA, Vincenzo, *La liturgia delle Ore. Presentazione storica, teologica e pastorale*, Roma 1990³.
- *Zsoltárok a Bibliában, a liturgiában, a személyes imaéletben és a teológiában*, Varia Theologica 13, Budapest 2022.
- VÁRNAGY Antal, *Liturgika*, Lámpás Kiadó, Pécs 1993.
- *Népszolozsmák – Énekes Zsolozsma az Esztergomi Breviárium alapján*, Budapest 1990.

- <https://www.liturgia.hu/tanulmanyok/>

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A zsolozsma Jézus Krisztus és az Egyház imája	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	AMENT Lukács, „Az Istenszolgálatnak semmit elébe ne tegyetek” – A monasztikus zsolozsma szerepe a bencés közösség életében, https://vigilia.hu/regihonlap/2009/5/ament.htm
A zsolozsma kialakulása az Ősegyházban	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	AMENT Lukács, „Az Istenszolgálatnak semmit elébe ne tegyetek” – A monasztikus zsolozsma szerepe a bencés közösség életében, https://vigilia.hu/regihonlap/2009/5/ament.htm
A zsolozsma jelentősége Szent benedek regulájában	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	AMENT Lukács, „Az Istenszolgálatnak semmit elébe ne tegyetek” – A monasztikus zsolozsma szerepe a bencés közösség életében, https://vigilia.hu/regihonlap/2009/5/ament.htm
Szent Benedek regulája	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	<i>Szent Benedek Regulája</i> , Pannonhalma, 2005
A zsolozsma kiemelt idő a monasztikus szerzetes életében	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	AMENT Lukács, „Az Istenszolgálatnak semmit elébe ne tegyetek” – A monasztikus zsolozsma szerepe a bencés közösség életében, https://vigilia.hu/regihonlap/2009/5/ament.htm
A zsolozsma és a magán ima	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	AMENT Lukács, „Az Istenszolgálatnak semmit elébe ne tegyetek” – A monasztikus zsolozsma szerepe a bencés közösség életében, https://vigilia.hu/regihonlap/2009/5/ament.htm
Külső jelek a zsolozsmában	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	AMENT Lukács, „Az Istenszolgálatnak semmit elébe ne tegyetek” – A monasztikus zsolozsma szerepe a bencés közösség életében, https://vigilia.hu/regihonlap/2009/5/ament.htm
A test imádsága	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	LOUF, André, <i>Uram, taníts meg minket imádkozni</i> , Pannonhalma, 2008, 99–105.
Az ének szerepe a zsolozsmában	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	AMENT Lukács, „Az Istenszolgálatnak semmit elébe ne tegyetek” – A monasztikus zsolozsma szerepe a bencés közösség életében, https://vigilia.hu/regihonlap/2009/5/ament.htm
A zsoltáreklés: a belső ima útja	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	GRÜN, Anselm OSB, <i>A zsolozsma és a belső imádság</i> , Pannonhalma 1994, 45–55.
A jubiláció témája a misztikában	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	GRÜN, Anselm OSB, <i>A zsolozsma és a belső imádság</i> , Pannonhalma 1994, 56–61.

Mit ad a zsolozsma az imádkozónak?	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	SZUNYOGH X. Ferenc OSB, <i>A szent zsolozsma</i> , Budapest 1942, 101–110.
A zsolozsma, mint erkölcsi kötelesség és feladat	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	SZUNYOGH X. Ferenc OSB, <i>A szent zsolozsma</i> , Budapest 1942, 198–214.
A szemináriumi tevékenység kiértékelése, összegzés		
Könyvészet		
<ul style="list-style-type: none"> • AMENT Lukács, „Az Istenszolgálatnak semmit elébe ne tegyetek” – A monasztikus zsolozsma szerepe a bencés közösség életében, https://vigilia.hu/regihonlap/2009/5/ament.htm • GRÜN, Anselm OSB, <i>A zsolozsma és a belső imádság</i>, Pannonhalma 1994. • SZUNYOGH X. Ferenc OSB, <i>A szent zsolozsma</i>, Budapest 1942. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az Imaórák Liturgiájában való eligazodás.
- A személyes imaélet kialakítása.
- A tanultak gyakorlatba ültetése a lelkipásztorkodásban.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	75%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	megtartott referátum kiértékelése	25%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Szemináriumi foglalkozáson történő kötelező fizikai jelenlét (maximum 2 hiányzás megengedett!) • Egy választott szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása • Az előadások során feldolgozott témák elégséges ismerete 			

Kitöltés dátuma
felelőse

2022.04.29.

Előadás felelőse

Kiss Endre

Szeminárium

Kiss Endre

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2022.04.29.

Intézetigazgató

Dr. Oláh Zoltán